

SEL KOMMUNE
Botten Hansens gate 9

2670 OTTA

Deres ref:
2021/1500

Vår ref:
2020/44853-5
Bjørn-Arild Sveen

Dato:
12.01.2022

Veiledning for bruk av skadefelling, jf. naturmangfoldlovens § 18

Vi viser til orientering om vedtak om skadefelling av elg, mottatt 04.01.2022. Vedtaket kan være presedensskapende for behandlingen av lignende saker i samme kommune og/eller nabokommuner. Fylkeskommunen har allerede mottatt henvendelser med bakgrunn i vedtaket og vi ønsker derfor i dette brevet å redegjøre for vår forståelse av bruken av naturmangfoldlovens § 18.

Bakgrunn:

Med bakgrunn i vilkårene i naturmangfoldlovens § 18 har Sel kommune gjort vedtak om skadefelling på inntil 25 elger. Tillatelsen gjelder for Heidal Viltlag i perioden 01.01.2022 - 15.02.2022. Fellingsområde er avgrenset til hovedtrekkområde der trekkelgen ferdes og oppholder seg: Nyseterlia, Mugmoen, Nordre Staksto med østre avgrensing Murudalsvegen, Rindhovda, og Rustmo med østre avgrensing Sjolivegen.

Ordinær jakttid for elg i kommunen går frem til 23.12. Murudalsområdet har et omfattende villtrekk. På grunn av nedbørsfattig vinter så langt, har ikke elgtrekket startet før etter ordinær jakttid.

Sel kommune viser Skogbruksloven §§ 6 og 9, med henvisning til foryngelsesplikt. Videre at det er begrensninger i forhold til skadeforebyggende tiltak, for eksempel CWD-forskriftens forbud mot foring av ville hjortedyr. I tillegg begrunnes det med dyrehelseperspektiv, deriblant smittefare ved å ha stort antall dyr samlet på et begrenset geografisk område.

Fylkeskommunens forståelse av naturmangfoldlovens § 18:

Skadefelling skal vurderes etter naturmangfoldlovens § 18 fjerde ledd: *Kommunen kan gi tillatelse til uttak av hjortevilt og bever for å avverge skade etter § 18 første ledd bokstav b.* Det betyr at følgende kan begrunne skadefelling: *b. for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom.* Skaden må være av en større art enn det som normalt skal påregnes og tolereres. Skogskader kan ut fra overnevnte lovhjemmel være et argument for skadefelling. Skogskader har vesentlig økonomisk betydning i dette aktuelle tilfellet.

Skadefelling skal være rettet mot bestemte individer eller gruppe dyr. Uttak av 25 elg ligger etter vår oppfatning nærmere en bestandsregulering som skal løses gjennom ordinær jakt innenfor rammene av hjorteviltforskriften. Det følger av nml. § 18 annet ledd at skadefelling kun skal benyttes dersom formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte. Annen måte i dette tilfellet er jakt i ordinær jakttid. Skadefelling skal ikke være et bestandsregulerende verktøy. En bestandsregulering bør nås gjennom samarbeid med andre kommuner og bestandsplaner som dekker hele årsleveområdet for elgbestanden.

I forarbeidene til naturmangfoldloven, Ot.prp. 52, er det beskrevet følgende til nml. § 18 bokstav b: *Trekkende arter kan gjøre skade enten når arten er på trekk og bruker en lokalitet som rasteplass, eller når lokaliteten brukes som overvintringsbiotop. I begge disse tilfeller vil skadefelling normalt ikke gi den ønskede effekt, med mindre det åpnes for intensiv og vedvarende avskyting. En slik løsning ligger klart utenfor hjemmelsgrunnlaget i § 18. For de fleste slike arter bør man først og fremst benytte forebyggende tiltak.*

Skadefelling kan gis før skade er oppstått, men kun hvis det ikke finnes andre tilfredsstillende virkemidler som kan redusere skadeproblemet. Nml. § 18 fjerde ledd er en videreføring av viltloven § 13, og i omtalen i Ot.prp. 52 heter det at:

Bestemmelsen åpner også for at felling kan skje som et forebyggende tiltak. Departementet er opptatt av å ha fleksible virkemidler, dvs. at det skal være adgang til å iverksette felling både der skade er oppstått og der skade ennå ikke foreligger. Likevel bør normalsituasjonen, slik også utvalget foreslår, være at skade er oppstått før felling kan iverksettes.

Departementet viser også til kravet i annet ledd om at det ikke må finnes andre tilfredsstillende løsninger dersom felling skal tillates.

Fylkeskommunen har drøftet lovforståelsen med Miljødirektoratet.

Med vennlig hilsen

Arne Magnus Hekne
Seksjonsleder
Klima, miljø og naturmangfold

Bjørn-Arild Sveen
Rådgiver
Vilt- og utmarksforvaltning

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

